

Komunikat prasowy

Luksemburg, dnia 7 lipca 2016 r.

Instrumenty finansowe – kontrolerzy UE nalegają na utrzymywanie kosztów na rozsądnym poziomie

Wsparcie unijne dociera do odbiorców – w formie pożyczek, gwarancji i inwestycji kapitałowych – za pośrednictwem instrumentów finansowych. Z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wynika, że instrumenty te wymagają niekiedy dużych nakładów w związku z kosztami administracyjnymi i wynagrodzeniami dla zarządzających funduszami. Instrumenty finansowe funkcjonują we wszystkich państwach członkowskich i są wykorzystywane przez UE w coraz większym stopniu, ponieważ mogą zapewnić lepszy sposób wykorzystania środków publicznych niż dotacje.

Kontrolerzy zbadali, czy instrumenty finansowe w obszarach polityki regionalnej, społecznej, transportowej i energetycznej stanowiły skuteczny mechanizm wykonania budżetu UE w latach 2007-2013. Określili oni szereg istotnych czynników, które ograniczyły skuteczność tych instrumentów:

- koszty administracyjne i wynagrodzenia dla zarządzających funduszami były wysokie w stosunku do udzielonego wsparcia i znacznie wyższe niż w przypadku funduszy w sektorze prywatnym,
- znaczna liczba instrumentów finansowych była nadmiernie dokapitalizowana i do końca 2014 r. nadal borykała się z dużymi problemami z wydatkowaniem środków z wyposażenia kapitałowego (choć od tego czasu podjęto działania, które mogą złagodzić problem),
- instrumenty finansowe, zarówno te objęte zarządzaniem dzielonym, jak i objęte zarządzaniem scentralizowanym, nie zdołały skutecznie przyciągnąć kapitału prywatnego,
- jedynie w przypadku ograniczonej liczby instrumentów finansowych udało się zapewnić odnawialne wsparcie finansowe.

– W pewnych warunkach instrumenty finansowe stanowią lepszy sposób wydawania środków publicznych – **stwierdziła Iliana Iwanowa, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za to sprawozdanie.** – Niemniej jednak w okresie do 2020 r. zasadnicze znaczenie ma utrzymywanie związanych z nimi opłat i kosztów na rozsądnym poziomie.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: +352 4398-47063

Tel. kom.: +352 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: +352 4398-45410

Tel. kom.: +352 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

W okresie programowania 2014-2020 wprowadzono pewne usprawnienia, ale zdaniem kontrolerów niektóre problemy wciąż się utrzymują. Sformułowali oni kilka głównych **zaleceń** dla Komisji (określając ramy czasowe ich realizacji):

- Komisja powinna dopilnować, aby państwa członkowskie przekazały (do końca 2017 r.) kompleksowe informacje na temat kosztów administracyjnych i wynagrodzeń dla zarządzających funduszami, które już zostały poniesione, i wprowadzić zmiany w rozporządzeniach w ciągu 2016 r. w celu wzmocnienia efektu zachęty w wynagrodzeniach dla zarządzających funduszami w okresie do 2020 r.,
- Komisja powinna wprowadzić wyraźne rozróżnienie między dodatkowym finansowaniem pozyskanym z wkładów publicznych a tym z wkładów prywatnych oraz jasno określić, w jaki sposób obliczane są kwoty uruchomione za pośrednictwem wkładów unijnych i krajowych wkładów publicznych, o ile to możliwe na podstawie wytycznych OECD (podczas przeglądu śródkresowego),
- Komisja powinna zapewnić, aby państwa członkowskie przekazały kompletne i rzetelne dane dotyczące wkładów z sektora prywatnego na rzecz wyposażenia kapitałowego (do końca 2017 r.),
- Komisja powinna podjąć odpowiednie działania w celu zapewnienia, aby państwa członkowskie ponownie wykorzystywały fundusze zgodnie z zamierzonymi celami podczas wymaganego ośmioletniego okresu po zakończeniu okresu kwalifikowalności obejmującego lata 2014-2020 (do końca 2016 r.).

Informacje dla redaktorów

Za pośrednictwem instrumentów finansowych wsparcie dociera do odbiorców w formie pożyczek, gwarancji i inwestycji kapitałowych. W porównaniu z dotacjami instrumenty finansowe zapewniają dwie korzyści – uruchamianie dodatkowych funduszy prywatnych i publicznych w celu uzupełnienia początkowego finansowania publicznego oraz wykorzystywanie tych samych funduszy w kilku cyklach. Fakt, że pożyczki muszą zostać spłacone, a gwarancje zwolnione po ich wykorzystaniu lub zwrócone w przypadku inwestycji kapitałowych, powinien co do zasady przekładać się na lepsze wykorzystanie środków publicznych oraz na mniejsze prawdopodobieństwo, że ostateczni odbiorcy uzależnią się od wsparcia ze środków publicznych.

W latach 2007-2013 instrumenty finansowe ustanowione w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) były wykorzystywane przez 25 z 28 państw członkowskich UE. Do końca 2014 r. na rzecz tych instrumentów wpłacono ok. 16 mld euro w postaci wkładów z programów operacyjnych EFRR i EFS. Stanowi to znaczny wzrost w stosunku do ok. 1,3 mld euro w okresie programowania 2000-2006 oraz 0,6 mld euro w okresie programowania 1994-1999. W latach 2007-2013 całkowity wkład z budżetu UE na rzecz 21 instrumentów finansowych zarządzanych bezpośrednio lub pośrednio przez Komisję wyniósł ok. 5,5 mld euro.

Sprawozdanie obejmuje wszystkie 1 025 instrumentów finansowych EFRR i EFS ustanowionych w latach 2007-2013 w ramach zarządzania dzielonego, a także sześć instrumentów finansowych objętych zarządzaniem scentralizowanym. Przedstawione dane oparte są na najnowszych dostępnych informacjach przekazanych przez Komisję we wrześniu 2015 r., odzwierciedlających sytuację na koniec 2014 r.

Instrumentów finansowych nie należy mylić z instrumentami pochodnymi, które stanowią całkowicie odmienną grupę inwestycji wysokiego ryzyka wykorzystywanych przez niektórych uczestników rynków finansowych.

Sprawozdanie specjalne nr 19/2016 pt. „Wykonywanie budżetu UE za pośrednictwem instrumentów finansowych – wnioski na przyszłość z okresu programowania 2007-2013” jest dostępne w 23 językach UE.